

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)- WZÓR II

Opis przedmiotu

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Psychopedagogika dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych	
PPIW/A/2/NST//F_1			Psychopedagogy of a child with special educational needs	
Język wykładowy		polski		
Rok akademicki		2024/25		
Kierunek		Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna		
w zakresie		xxx		
Poziom studiów		studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		praktyczny		
Forma studiów		niestacjonarne		
Semestr / semestry		semestr siódmy zimowy		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł F. Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		
Status przedmiotu		obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	20[h]	3,5 ECTS
		Ćwiczenia	[h]	
		...	...	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	Profil praktyczny		1,5 ECTS
	z uprawnieniami	służy zdobywaniu przez studenta uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela PPIW		3,5 ECTS
	z dyscypliną	Pedagogika		3,5 ECTS
Forma nauczania		tradycyjna- zajęcia zorganizowane w Uczelni		
Wymagania wstępne		brak		
Jednostka prowadząca		Wydział Filologiczno-Pedagogiczny		
Koordynator		Dr hab. Anna Zamkowska, prof. URad.		
Adres strony internetowej pjo		www.wfp.uniwersytetradom.pl		
Adres e-mail, telefon koordynatora		a.zamkowska@uthrad.pl, tel. (48) 361 78 41		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	- Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami z dziedziny pedagogiki specjalnej i etycznymi kwestiami ich wyboru. - Poznanie klasyfikacji różnych rodzajów niepełnosprawności. - Zapoznanie studenta z psychopedagogiczną charakterystyką specyficznych cech i potrzeb poszczególnych grup dzieci niepełnosprawnych. - Zapoznanie studenta z założeniami prawno-organizacyjnymi form kształcenia, wychowania i opieki nad dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Poznanie sposobów zaspokajania specjalnych potrzeb edukacyjnych różnych grup uczniów, sposobów planowania pracy z uczniem oraz dostosowywania procesu edukacyjnego i wychowawczego do jego specjalnych potrzeb. - Kształtowanie wrażliwości etycznej i postaw prospołecznych wobec dziecka z niepełnosprawnością i jego rodziców
Treści programowe:	Wykłady 1. Pojęcia wykorzystywane do określenia dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i form ich wsparcia Modele niepełnosprawności i klasyfikacje ICF, ICD i DSM. Założenia prawno-organizacyjne kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w różnych formach kształcenia (przedszkola i szkoły ogólnodostępne, integracyjne oraz specjalne) 2h 2. Niepełnosprawność intelektualna. Definicja, klasyfikacja i etiologia niepełnosprawności intelektualnej. Charakterystyka funkcjonowania psychospołecznego dzieci niepełnosprawnych intelektualnie: procesy orientacyjno-poznawcze, myślenie i mowa, procesy emocjonalno-motywacyjne, funkcjonowanie społeczne. Dostosowanie pracy na lekcji do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, Wskazówki dotyczące realizacji edukacji polonistycznej, matematyczno-przyrodniczej, artystycznej do specjalnych potrzeb uczniów 3h 3. ADHD. Definicja, etiologia, Charakterystyka rozwoju i funkcjonowania psychospołecznego dziecka z ADHD. 1h 4. Zaburzenia autystyczne. Charakterystyka zaburzeń autystycznych, klasyfikacje autyzmu, przyczyny autyzmu. Charakterystyka rozwoju i funkcjonowania psychospołecznego dziecka z autyzmem. Dostosowanie pracy na lekcji do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z zaburzeniami autystycznymi 3h 5. Dziecko z uszkodzonym słuchem. Klasyfikacje uszkodzeń narządu słuchu. Przyczyny uszkodzeń narządu słuchu. Wpływ uszkodzeń słuchu na rozwój i funkcjonowanie dziecka: procesy poznawcze, uwarunkowania rozwoju mowy, rozwój emocjonalny i funkcjonowanie społeczne. Dostosowanie pracy na lekcji do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z uszkodzonym słuchem. Wskazówki dotyczące realizacji edukacji polonistycznej, matematyczno-przyrodniczej, artystycznej do specjalnych potrzeb uczniów 3h 6. Dziecko z uszkodzonym wzrokiem. Klasyfikacja uszkodzenia wzroku. Zaburzenia widzenia u dzieci niedowidzących. Wpływ uszkodzenia wzroku na rozwój i funkcjonowanie człowieka. Następstwa uszkodzenia narządu wzroku: specyfika funkcjonowania orientacyjno-poznawczego. Osobowość dziecka z uszkodzonym wzrokiem. Dostosowanie pracy na lekcji do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z uszkodzonym wzrokiem. Wskazówki dotyczące realizacji edukacji polonistycznej, matematyczno-przyrodniczej, artystycznej do specjalnych potrzeb uczniów 3h 7. Dziecko niepełnosprawne ruchowo: najczęstsze schorzenia narządu ruchu, psychospołeczne konsekwencje niepełnosprawności ruchowej. Dostosowanie pracy na lekcji do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z niepełnosprawnością ruchową i afazją. Wskazówki dotyczące realizacji edukacji polonistycznej, matematyczno-przyrodniczej, artystycznej do specjalnych potrzeb uczniów 2h 8. Dziecko przewlekłe i terminalnie chore. Przewlekła choroba w życiu i funkcjonowaniu dziecka. Charakterystyka wybranych chorób przewlekłych. Pedagogika specjalna wobec śmierci umierania, pedagogika hospicyjna. Specjalne potrzeby opiekuńczo-wychowawcze dzieci chorych na wybrane choroby. 2h 9. Praca z dzieckiem z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego 1h

Metody dydaktyczne (kształcenia):	Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, sposób obliczania oceny końcowej:	Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład danego przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta liczby punktów ECTS przyporządkowanej temu przedmiotowi. Podstawą do zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych efektów kształcenia. Sposób obliczania oceny z poszczególnych form zajęć przedstawia się następująco: <u>Wykłady</u> : egzamin pisemny (90%); aktywne uczestnictwo w wykładach (10%)

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU)	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	zna i rozumie różnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci lub uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, wynikające z opóźnień, zaburzeń lub przyspieszenia rozwoju, oraz uwarunkowane wpływem czynników środowiskowych	K_W13 / F.W1.- F.W2, F.W4/	Wykład	Egzamin	Egzamin pisemny
K1	jest gotów do posługiwania się normami etycznymi w posługiwaniu się terminologią wyrażającą szacunek dla osoby z niepełnosprawnością	K_K01 / F.K1/	j.w.	j.w.	j.w.
Stopień osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się: <i>np.:K WG01 ..., ...</i>					

Literatura podstawowa, literatura uzupełniająca, pomoce naukowe
Literatura podstawowa: Chrzanowska I., Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności, Kraków 2021. Dzieci chore, niepełnosprawne i z utrudnieniami w rozwoju. Pod red. B. Cytowskiej, B. Winczury i A. Stawarskiego. Kraków 2013. Głodkowska J. (2017) Dydaktyka specjalna. Od wzorca do interpretacji. Tom 1, Wyd. Nauk PWN. Głodkowska J. (2017) Dydaktyka specjalna. Od systematyki do projektowania dydaktyk specjalistycznych. Tom 2, Wyd. Nauk PWN. Literatura uzupełniająca: Błęszyński Jacek J., Niepełnosprawność intelektualna. Mowa - język – komunikacja, Gdańsk 2013. Borkowska M. Derulska I., Eysymont-Barańska H., Dziecko z niepełnosprawnością ruchową. Jak wspomagać rozwój psychoruchowy, 2012. Buryn U, Hulboj T., Kowalska M., Podziemska T. Mój uczeń nie słyszy. Poradnik dla nauczycieli szkół ogólnodostępnych, Warszawa 2001. Człowiek niepełnosprawny w różnych fazach życia. Pod red. J. Bąbki, Warszawa 2004. Dąbrowska A., Gołek B., Szumilas E. M. Uczniowie z rodzin migracyjnych w szkole, ORE 2018. Flis R., Praca w klasie integracyjnej 1-3. Materiały pomocnicze dla nauczycieli klas I-III szkoły podstawowej, Kraków 2013. Franczyk A., Krajewska K., Program psychostymulacji dzieci w wieku przedszkolnym z deficytami i zaburzeniami rozwoju. Ćwiczenia i zabawy do wykorzystania w pracy dydaktyczno-terapeutycznej dla nauczycieli i terapeutów Ćwiczenia i zabawy do wykorzystania w pracy dydaktyczno-terapeutycznej dla nauczycieli i terapeutów Ćwiczenia i zabawy do wykorzystania w pracy dydaktyczno-terapeutycznej dla nauczycieli i terapeutów, Kraków 2017. Franczyk A., Krajewska K., Zabawy i ćwiczenia na cały rok, Kraków 2019. Kalbarczyk M., Świat otwarty dla niewidomych. Szanse i możliwości. Warszawa 2004. Król A., Pomoce dydaktyczne dla nauczycieli pracujących w klasach integracyjnych, Warszawa 2000. Kupisiewicz M, Słownik pedagogiki specjalnej, Wyd. Nauk PWN 2013. Macander D., Todorowska-Sokołowska V., Rozpoznawanie sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów, których rodzice wyjechali w celach zarobkowych za granicę. Diagnoza szkolna, ORE 2018. Mazanek E. Mózgowe porażenie dziecięce. Problemy psychologiczno-pedagogiczne, Warszawa 2003 Minczakiewicz E.M., Jak pomóc w rozwoju dziecka z zespołem Downa. Poradnik dla rodziców i wychowawców. Kraków 2001. Pilecka W., Przewlekła choroba somatyczna w życiu i rozwoju dziecka: problemy psychologiczne. Kraków 2002. Pisula E., Autyzm. Przyczyny, symptomy, terapia, Wyd. Harmonia, 2021. Smykowska D., Materiały metodyczne do nauczania dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, Kraków 2006. Szczygieł B., Jak pracować z dzieckiem niepełnosprawnym. Konstruowanie programu zajęć. Organizowanie klasy integracyjnej. Konspekty zajęć, Kraków 2007. Walthers R., Tyflopädagogika, Gdańsk 2007. Wojnarowska B. (red.), Uczniowie z chorobami przewlekłymi, Wyd. Nauk PWN., 2010. Czasopisma

1. Niepełnosprawność i Rehabilitacja
2. Niepełnosprawność
3. Człowiek-Niepełnosprawność-Społeczeństwo
4. Problemy Edukacji, Rehabilitacji i Socjalizacji Osób Niepełnosprawnych” (PERSON)
5. Integracja

Strony Internetowe

Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych <http://www.pfon.org>

Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych <http://www.niepelnosprawni.gov.pl/>

Stowarzyszenie integracja www.integracja.org

Pomoce naukowe: rzutnik multimedialny i notebook

Pomoce naukowe: rzutnik multimedialny i notebook

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. kontaktowe (IGK)	Zajęcia bez nauczyciela-praca własna studenta (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w ... <i>wykładach</i>	X	X	20 [h]
Samodzielne studiowanie tematyki ... <i>wykładów</i>	X	30[h]	X
Udział w <i>ćwiczeniach / ćwiczeniach laboratoryjnych</i>	X	X	[h]
Samodzielne przygotowanie się do <i>ćwiczeń</i>	X	[h]	X
Udział w konsultacjach	4 [h]	X	X
Przygotowanie do <i>zaliczenia / egzaminu</i>	X	27,5[h]	X
Udział w <i>egzaminie / zaliczeniu</i>	6 [h]	X	X
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	10 [h]/0,4ECTS	57,5 [h]/2,3ECTS	20 [h]/ 0,8ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	3,5 ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekłe chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów.

Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekłe chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekłe chorych.